

**СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ДЛЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕХНІЧНИХ ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

*Г. Г. Півняк, д. т. н., професор, rector@nmu.org.ua, В. Я. Швець, д. е. н., професор,
vasil-shvetc@ukr.net, Л. Л. Палехова, к. е. н., доцент,
ДВНЗ «Національний гірничий університет», palehovall@gmail.com*

Методологія дослідження. Теоретичну і методологічну основу дослідження склали офіційні документи, звіти і науково-дослідні роботи, що пов'язані з питаннями конкурентоспроможності технічних вузів в контексті вищої освіти для сталого розвитку. У ході дослідження застосовувалися методи аналізу і логічного узагальнення наукових підходів щодо емпіричного досвіду імплементації програми Десятиріччя освіти для сталого розвитку. Також автори спиралися на результати своїх попередніх досліджень в області реформування університетської освіти в інтересах сталого розвитку.

Результати. Дослідження підтвердили роль університетів як ключового механізму в реалізації цілей сталого розвитку. Показано, що університети виконують триєдину функцію: інтеграція ідей сталого розвитку в галузі освіти, поширення знань і професійна підготовка для забезпечення сталого розвитку.

Послідовна реалізація стратегії «Вища освіта для стійкого розвитку» (ВОСР) дає можливість університету підтримувати такі конкурентні переваги, як цілісний підхід, використання сильних сторін партнерів, випереджальний розвиток в ринкових умовах, прозорість для всіх зацікавлених сторін, а також інноваційність освітніх послуг.

Стратегія ВОСР не є «замороженою» політикою, а вимагає узгодженості зусиль університетів та зацікавлених сторін. Найбільш актуальними напрямками стають сумісна та систематизована науково-дослідна діяльність, підготовка аналітичних оглядів досвіду передових університетів, видання сумісних монографій з проблем галузевого сталого розвитку, а також навчальних посібників, що враховують кращу практику «зелених» освітніх пакетів.

Новизна. Доведено, що вибір методологічної основи стратегії ВОСР для технічного університету поєднує в собі три обов'язкових напрямки: «екологізація» навчальних програм, зовнішнє партнерство і відповідальність, впровадження інноваційних технологій прориву у внутрішній організації освітнього процесу.

Практична значущість. Запропонована стратегія ВОСР передбачає реалізацію інноваційного прориву – радикальну трансформацію освітніх продуктів і послуг, що

пропонуються на ринку. Показано, що внутрішні ініціативи є підставою для масштабних і глибинних реформ з «озеленення» університету, тобто внутрішні ініціативи є початком реалізації стратегії ВОСР університету.

Ключові слова: освіта для сталого розвитку, стратегія сталого розвитку для вищих навчальних закладів, партнерська мережа університетів, міжнародне співробітництво.

Література

1. UNESCO Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development. Resolution adopted on the report of the ED Commission at the 16th plenary meeting, on 19 November 2013 // United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2014, p. 37 [Electronic resource]: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002305/230514e.pdf>
2. Schmidt M., Palekhov D., Shvets V., Palekhova L., 2015: Changing the paradigm of university education for sustainable development (In Russian: Изменение парадигмы высшего образования для целей устойчивого развития). In: Schmidt M. et al. (Eds.): Management for sustainable development in transitional economies: Monograph. Universities in Support of Sustainable Development, Vol. 1. PP Accent, Dnepropetrovsk, pp. 365-380. ISBN: 978-617-7109-91-3.
3. Schmidt M., Palekhov D., Shvets V., Palekhova L. Partnership between technical universities for promoting knowledge about sustainability standards within the curriculum of higher education // Науковий вісник НГУ. – № 2. – ДВНЗ «НГУ», 2016. ISSN 2071-2227.
4. Savyskyi M., Babenko M. Principles of creation the energy-efficient rural area communities with balanced material and energetic flows.. In: Prof. Dr.-Ing. habil. Sylvio Simon (Ed.) NESEFF- NESEFF-NETZWERKTREFFEN 2016. Brandenburgische Technische Universität Cottbus-Senftenberg.. P. 175–178. ISBN 978-3-940471-28-4
5. Shvets V., Palekhova L., Yakovenko T. Universities in facilitating transfer of science and technology in energy efficiency. In: Sylvio Simon (Ed.) NESEFF- NESEFF-NETZWERKTREFFEN 2016. Brandenburgische Technische Universität Cottbus-Senftenberg..– P. 98-103. ISBN 978-3-940471-28-4.
6. Катан Л. І. Діагностика рівня фінансового забезпечення сталого розвитку аграрної сфери регіону в контексті кластерного аналізу / Л. І. Катан // Агросвіт. – 2012. – № 8. – С. 15–19.
Katan L. I. Diagnostyka rinvnia finansovoho zabezpechennia staloho rozvytku ahrarnoi sfery rehionu vs konteksti klasternoho analizu [Diagnostics /finance level guarantee sustainable development agrarian region sphere in context cluster analyses] L. I. Katan // Ahrosvit. – 2012. – № 8. – P. 15–19.
7. Shvets V., Palekhov D., Schmidt M., Palekhova L., 2015: Building up knowledge on sustainable development at higher education institutions. In: Scientific Bulletin of National Mining University 4: 137-141. ISSN: 2071-2227.
8. Shvets V., Palekhova L., Schmidt M., Palekhov D., 2015: International Experience of University Partnership in the Field of Greening Education and E-learning Development (In Russian: Опыт международного партнерства университетов в сфере экологизации образования и развития дистанционного онлайн обучения). In: Nakaznyi M.O. (Ed.)

Innovations in Higher Education – Modern Communications and Collaboration at the University Using Specific IT. «Dniprodzerzhinsk State Technical University» (DSTU), pp. 170-180. ISBN: 978-966-175-114-8.

9. Elder J. L., 2009: Higher education and the clean energy, green economy. In.: EDUCAUSE Review, 44(6), pp.108-109.

10. Wals A. E. J., 2014: Sustainability in higher education in the context of the UN DESD: a review of learning and institutionalization processes. In.: Journal of Cleaner Production 62, pp. 8–15.